mispäraſt juba 8mal Mai kuu pääwal mito meeſt teele läkſid, lugu waatama ja önne katſuma. Üüriſe aea päraſt nähti linnas mitme maja ukſed ja aknaluugid kinni pandud, ſeſt et inimeſed kõik ſeeſt wälja olid läinud kulda otſima. Kui niipaljo igal pool kulla ſaagiſt räägiti, et jutu enam waleks ei wõinud arwata, pidaſin mina kahe ſeltſimeestega nõuu, kaa ſenna paika reiſida, kuſt igamees õlpſal kombel rikuſt pidi leidma. Siiski wiiwitas teele walmiſtamine meil ligi kaks nädalad aega, enne kui kõiki ſaime, mis meil tarwis oli. Enamiſt iga meiſter, kelle juures midagi tahtſime lasta walmiſtada, ütles meile: Mul ei ole kedagi abimeeſt töö juures, ſeſt kulla kära on ſurema oſa rahwaſt linnaſt wälja petnud.

Päraſt pika walmiſtamiſt ruttaſime teele ja jõudſime wie pääwa päraſt Sakramento jõe kaldale, ſenna paika, kuhu üks Sweitſimaa mees, Sutter nimi, mõne aasta eeſt omale elomaja oli ehitanud. Sutter laskis jõekaldale ſuure weſi weski ehitada ja ſeal ehitamiſe juures leidis weskimeiſter Marſhall kogemata kulda. Aga enne kui kulla leidmiſeſt jutuſtan, tahan ſiin mõne ſõna rahwa koguſt rääkida, mis kullaahnus ſeie igalt poolt koko oli ukutanud. — Mida enam meie jõe ligemale jõudſime, ſeda waewaliſemaks läks edaſiminik, pakſuſt rahwaſt läbi peastes; inimeſi ſeiti ſiin kui ſeaſe peret koos, kärud ja wankrid ſõitſid ühtepuhko mööda teed edaſi ja tagaſi. Mitmes kohas nägime

tee ääres Indianeri mehi päikeſeſe paiſtel külleli maas, kus üks teiſele oma wara näitas, mis önne kaupa oli leidnud. Teiſed kawalamad püüdſid tühja kauba eeſt nende käeſt kulda. Labidaid ja kirwcid ei wõinud ſuurema inna eeſt kuskilt enam ſaada; kõik olid kullakaewajad ärraoſtnud. Leib ja muon oli wäga kallis innas. Nii mitmede maade rahwaſt, kui ſel puhul kaubaajamiſel ehk muu tallituſel San Wrantſisko linna juhtunud, nähti ſiin kulla otſijate ulgas, ſeſt igames püüdis rikaſt leidmiſeſt oſa ſaada, lootes kergel kombel ſuurt wara korjata.

Kapteen Sutter rääkis meile kulla leidmiſe lugo nõnda: „„Ühel pääwal päraſt lõunat istuſin mina kirjutamiſe laua taga, kus parajalt sõnume kirja ſugulastele Sweitſimaale kirjutaſin, kui äkitſelt Marſhall tuppa astus ja mind kirjutuſe järgilt kõrwale eksitas. Tema olemine näitas nii imelik wõeras, et mina ſelleſt kohe arwaſin, kuida ehk midagi kogemata meelepahonduſt weski ehitamiſel wõiks juhtunud ola. Mino ſilmad puutuſid kohe püſſi peale, mis nurgas ſeiſis, ja meie kohal sagedaſt abimeheks tarwis läheb. Marſhalli teadmata tagaſitulik näitas mul wäga imelik; mina olin teda kahe pääwa eeſt ſaeweskile läkitanud, mis ſiit mõni penikoormad kaugel on ja kus tema mõnda tüki teiſite pidi ſeadma. Lühikeſe puhkamiſe peale alustas tema jutu ja ütles: „Ehk kül mino ootmata ruttuline tagaſitulik teile imelik näitab, ſiiski ſaate teie mino ſõnume üle weel enam imeſtama,